

Sygn. akt II CZ 144/16

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa K. G. i T. G.

przeciwko M. B. i P. B.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 lutego 2017 r.,

zażalenia pozwanych

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 11 lipca 2016 r., sygn. akt XV WSC [...] (XV Ca [...]),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

W sprawie z powództwa K. G. i T. G. przeciwko M. B. i P. B. o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń, Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z 11 lipca 2016 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanych od wyroku tego Sądu z 12 lutego 2016 r. uznając, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie jest poniżej pięćdziesięciu tysięcy złotych.

Powyższe postanowienie zaskarżyli zażaleniem pozwani wnosząc o jego uchylenie podnosząc zarzuty naruszenia m.in. art. 398¹ i art. 398² k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

W ocenie skarżących zażalenie powinno zostać uwzględnione, gdyż sprawa której dotyczy postępowanie jest sprawą o prawa niemajątkowe, ewentualnie sprawą o prawa niemajątkowe i łącznie z nim dochodzone roszczenie majątkowe, w związku z czym nie powinno do niej mieć zastosowanie wymaganie wartości przedmiotu zaskarżenia z art. 398² § 1 k.p.c. Nie sposób jednak z tym twierdzeniem się zgodzić. W sprawie, w której wniesiono skargę kasacyjną powodowie dochodzili zaprzestania immisji związanych z promieniowaniem słonecznym pochodzącym z nieruchomości pozwanych w wyniku refleksu od powierzchni dachowej. Podstawa prawna roszczenia wynikała więc z art. 222 § 2 w zw. z art. 144 k.c. W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalila się już interpretacja, że sprawa o zaprzestanie immisji, jako związana z ochroną prawa własności nieruchomości jest sprawą o prawa majątkowe (por. postanowienia SN: z 22 listopada 2013 r., III CZ 55/13, LEX nr 1431022, z 6 listopada 2014 r., II CZ 64/14, OSNC-ZD 2016, nr 1, poz. 10). Jak wskazano w tym orzecnictwie, podstawą wyróżnienia kategorii praw majątkowych i niemajątkowych jest typowy interes, jaki realizują. Na podstawie tego kryterium do praw majątkowych zalicza się w szczególności prawa rzeczowe, wierzytelności opiewające na świadczenia majątkowe, prawa majątkowe małżeńskie, a także istotną część praw kwalifikowanych, jako tzw. własność intelektualna. Do praw niemajątkowych zalicza się prawa osobiste i prawa

rodzinne niemajątkowe, stanowiące element stosunków między małżonkami, krewnymi, przysposobionymi i powinowatymi.

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej skarżący podkreślają, że w żądaniu pozwu powodowie także wskazywali, iż na skutek immisji pochodzących z gruntu pozwanych pogarsza się ich samopoczucie i mają one wpływ na ich zdrowie, co powinno się łączyć z przyjęciem, że powodom chodziło o ochronę ich dóbr osobistych, a nie prawa majątkowego. Argumentu tego nie sposób podzielić. Trafnie wskazał bowiem Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu, że o charakterze sprawy nie przesądza okoliczność, że może mieć ona wpływ także na ochronę pewnych dóbr o charakterze niemajątkowym. Decydujące znaczenie trzeba przypisać głównemu celowi zgłoszonego roszczenia i głównemu przedmiotowi ochrony. Bez znaczenia dla kwalifikacji sprawy jako majątkowej pozostaje okoliczność, że pośrednio wydane orzeczenie może oddziaływać także na dobra niemajątkowe (por. postanowienie SN z 28 stycznia 2015 r., II CZ 87/14, LEX nr 1652693). W niniejszej sprawie z pewnością ochrona przed niezakłóconym korzystaniem z nieruchomości powodów była głównym przedmiotem postępowania i stąd należy uznać, że sprawa ta jest sprawą o prawo majątkowe, do której ma zastosowanie ograniczenie, o którym mowa w art. 398² § 1 k.p.c. Ponadto działanie pozwanych kwestionujących na etapie skargi kasacyjnej charakter sprawy należy uznać za niezasadne, gdyż sami dotąd uznawali sprawę za majątkową. W apelacji od wyroku Sądu Rejonowego wyraźnie oznaczyli bowiem wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 11.000 złotych. Obecna, odmienna ocena tej kwestii jawi się zaś jedynie jako próba obejścia przepisów o badaniu wartości przedmiotu zaskarżenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.)

jw

I.n